

ΘΕΜΑ Α**A1. γ****A2. α****A3. γ****A4. β****A5. δ****ΘΕΜΑ Β****B1.α)** A: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}=\text{CH}_2$ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ Οι πιθανοί σ.τ. του A είναι: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}=\text{CH}_2$ (1) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}=\text{CHCH}_3$ (2) και $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}=\text{CHCH}_2\text{CH}_3$ (3)

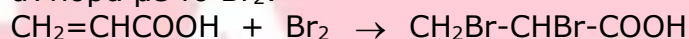
Το αλκένιο (2) με την προσθήκη νερού δίνει μίγμα δύο αλκοολών, που περιέχει τα συστατικά του σε ίσες περίπου ποσότητες, αφού τα άτομα C του διπλού δεσμού έχουν τον ίδιο αριθμό ατόμων H.

Το αλκένιο (3) είναι συμμετρικό, οπότε με προσθήκη νερού δίνει μοναδικό προϊόν.

β) B: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3$ Κανόνας Μαρκονίκον: Κατά την προσθήκη ενός διπλού μορίου της μορφής $\delta^+ \delta^-$

A - B (εδώ H-OH) στον διπλό δεσμό μη συμμετρικού αλκενίου, το θετικό τμήμα του μορίου ενώνεται κατά προτίμηση (κύριο προϊόν) με το άτομο C του διπλού δεσμού, που έχει τα περισσότερα άτομα H.

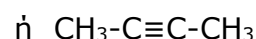
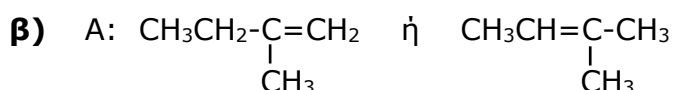
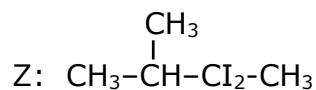
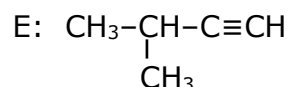
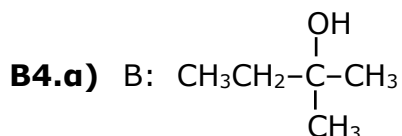
B2.α) Προσθέτουμε μικρή ποσότητα του υγρού που περιέχεται στο δοχείο Δ1 σε αραιό ψυχρό διάλυμα Br_2/CCl_4 , που έχει κόκκινο χρώμα. Αν το διάλυμα αποχρωματιστεί, συμπεραίνουμε ότι το υγρό είναι το προπενικό οξύ, το οποίο, ως ακόρεστη ένωση, αντιδρά με το Br_2 :

Αν το διάλυμα δεν αποχρωματιστεί, τότε το υγρό είναι το προπανικό οξύ, το οποίο, ως κορεσμένη ένωση, δεν αντιδρά με το Br_2 στις συνθήκες αυτές. Οπότε, ανάλογα, προκύπτει συμπέρασμα και για το υγρό του δοχείου Δ2.

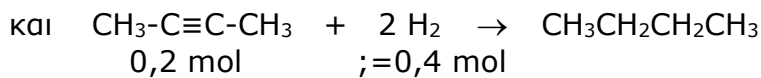
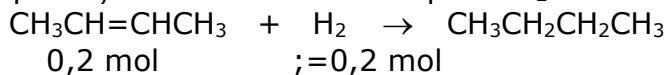
β) Προπανικό οξύ ($\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$): $M_{r1} = 3 \cdot A_{rC} + 6 \cdot A_{rH} + 2 \cdot A_{rO}$ Προπενικό οξύ ($\text{CH}_2=\text{CHCOOH}$): $M_{r2} = 3 \cdot A_{rC} + 4 \cdot A_{rH} + 2 \cdot A_{rO}$ Από τις παραπάνω σχέσεις προκύπτει ότι: $M_{r1} > M_{r2}$

$$\text{Διάλυμα } \gamma_1: c_1 = \frac{n_1}{V_1} = \frac{\frac{x}{M_{r1}} \text{ mol}}{1 \text{ L}} = \frac{x}{M_{r1}} \text{ M} \quad // \quad \text{Διάλυμα } \gamma_2: c_2 = \frac{n_2}{V_2} = \frac{\frac{10x}{M_{r2}} \text{ mol}}{10 \text{ L}} = \frac{x}{M_{r2}} \text{ M}$$

Επομένως, αφού $M_{r1} > M_{r2}$, θα ισχύει $c_1 < c_2 \rightarrow$ ΣΩΣΤΟ το (i)**B3.** X: $\text{CH}_2=\text{CH}_2$ Ψ: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ Φ: $\text{CH}\equiv\text{CH}$ Ω: CH_3CHO

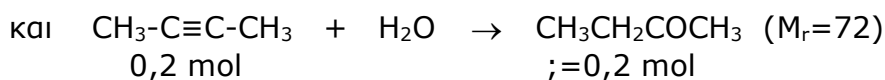
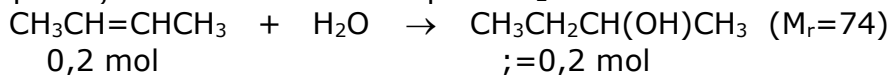

β) 1^ο μέρος του Μ: 0,2 mol CH₃CH=CHCH₃ και 0,2 mol CH₃-C≡C-CH₃
 Οι αντιδράσεις των δύο συστατικών με το H₂ είναι:

Συνολικά αντιδρούν 0,2+0,4=0,6 mol H₂, τα οποία σε συνθήκες STP καταλαμβάνουν όγκο V=0,6·22,4=13,44 L.

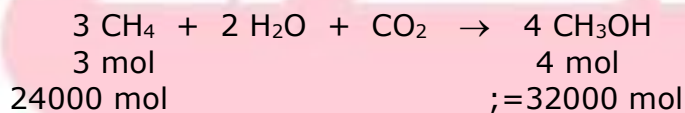
γ) 2^ο μέρος του Μ: 0,2 mol CH₃CH=CHCH₃ και 0,2 mol CH₃-C≡C-CH₃
 Οι αντιδράσεις των δύο συστατικών με το H₂O είναι:

Παράγονται: 0,2 mol ή 0,2·74=14,8 g CH₃CH₂CH(OH)CH₃
 και 0,2 mol ή 0,2·72=14,4 g CH₃CH₂COCH₃

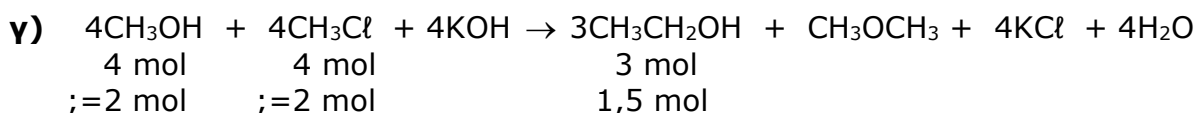
ΘΕΜΑ Δ

Δ1.α) Το ξηρό φυσικό αέριο που χρησιμοποιήθηκε, περιέχει 80% v/v CH₄, επομένως στα 672 m³ φυσικού αερίου περιέχονται 0,8·672=537,6 m³ ή 537600 L CH₄. Αυτή η ποσότητα CH₄ είναι $n = \frac{537600}{22,4} = 24000 \text{ mol}$.

Δηλαδή, μπορεί να παρασκευαστεί ποσότητα 32000 mol CH₃OH.

β) Οι ζητούμενοι ηλεκτρονιακοί τύποι είναι:

Απαιτούνται 2 mol CH₃OH (M_r=32) και 2 mol CH₃Cl (M_r=50,5). Δηλαδή η συνολική μάζα του μίγματος που πρέπει να αντιδράσει είναι:

$$m = m_{\text{CH}_3\text{OH}} + m_{\text{CH}_3\text{Cl}} = 2 \cdot 32 + 2 \cdot 50,5 = 165 \text{ g}$$

δ) Η ποσότητα CH_3OH που μπορεί να προκαλέσει τύφλωση σε άνθρωπο μάζας 70 kg είναι: $0,1 \frac{\text{mL}}{\text{kg}} \cdot 70 \text{ kg} = 7 \text{ mL}$

Ποτό περιεκτικότητας 10% v/v σε CH_3OH : Σε 100 mL ποτού 10 mL CH_3OH
Σε ; = 70 mL ποτού 7 mL CH_3OH

Δηλαδή, ο άνθρωπος αυτός μπορεί να πιεί μέχρι 70 mL του νοθευμένου ποτού.

Δ2.α) Διάλυμα Δ: Σε 100 mL διαλύματος περιέχονται 16 g Br_2 ($M_r=160$)

Δηλαδή, σε όγκο $V=0,1 \text{ L}$ διαλύματος περιέχονται $n = \frac{16}{160} = 0,1 \text{ mol Br}_2$.

Επομένως, η συγκέντρωση του Δ είναι $c = \frac{0,1 \text{ mol}}{0,1 \text{ L}} = 1 \text{ M}$.

β) Μίγμα προπενίου ($\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$: $M_r=42$) και προπανίου ($\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_3$: $M_r=44$). Η ποσότητα του Br_2 που αποχρωματίζεται πλήρως, δηλαδή που αντιδρά πλήρως με το μίγμα, είναι $n=c \cdot V = 1 \frac{\text{mol}}{\text{L}} \cdot 0,2 \text{ L} = 0,2 \text{ mol}$.

Με το Br_2 αντιδρά μόνο το προπένιο: $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2 + \text{Br}_2 \rightarrow \text{CH}_3\text{CHBrCH}_2\text{Br}$

Σύμφωνα με την παραπάνω χημική εξίσωση, τα 0,2 mol Br_2 αντιδρούν πλήρως με 0,2 mol $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ ($M_r=42$).

Επομένως, η μάζα του προπενίου στο μίγμα ήταν $m_1 = 0,2 \cdot 42 = 8,4 \text{ g}$

Η συνολική μάζα του μίγματος ήταν 21,6 g, άρα η μάζα του προπανίου στο μίγμα ήταν $m_2 = 21,6 - 8,4 = 13,2 \text{ g}$.